

Projektbeskrivelse:

Teledialog med anbragte børn og unge

Projektets formål er at udvikle et koncept for *brug af it*, som kan styrke kommunikationen mellem anbragte børn/unge og kommunale sagsbehandlere. Denne brug kaldes i projektet for *teledialog*. Ideen er, at en sådan dialog (som man kender fra f.eks. Skype og Facetime) kan medvirke til at løse nogle af de problemer, som i dag opstår i tilknytning til en mangelfuld og sporadisk kontakt mellem anbragte og sagsbehandlere.

Selve udviklingsarbejdet vil blive udført i tæt dialog med informationsvidenskabelig forskning, som har en lang tradition for aktionsforskning og brugerinddragelse med særlig henblik på udvikling og brug af it. Dermed sikres, at konceptet for teledialog baserer sig på anbragte børn/unges og sagsbehandleres praksisviden, men samtidig integrerer denne med socialforskning samt med forskning i interaktionsdesign og informationsteknologiens rolle i relationer, praksis og kontekst.

Informationsvidenskabens viden om fordelene ved brugerinddragelse i udviklingen af f.eks. et koncept for teledialog medfører, at valg af teknologisk platform, specifik målgruppe, dialogens indhold etc. ikke kan besluttes på forhånd, men må bestemmes i løbet af udviklingsprocessen. Ligeledes medfører den tætte kobling mellem udviklingsarbejde og forskning, at grundantagelser om f.eks. *udsat, sårbar, myndighed, sagsbehandlerarbejde og anbragt* reflekteres i et samspil mellem forskere, sagsbehandlere og anbragte børn/unge.

Udover udviklingen af en ny brug af it vil projektet generere viden om: (1) hvordan udsatte og sårbare brugergrupper kan inddrages i udvikling af it og (2) hvordan it kan medvirke til at styrke bestemte relationer og aktører eventuelt på bekostning af andre.

I et mere generelt perspektiv vil samarbejdet medføre en tættere kobling mellem informationsvidenskab og det sociale område. Denne kobling har ind til nu været underudviklet, men den rummer et stort potentiale for informationsvidenskabelig forskning og for aktuelle diskussioner af informationsteknologiens muligheder og begrænsninger inden for en række velfærdsområder herunder det sociale område.

Baggrund

Den eksisterende kontakt mellem sagsbehandlere og anbragte børn/unge er ofte begrænset til de lovpligtige opfølgningssamtaler, som udføres to gange om året. Dette er u hensigtsmæssigt, fordi det begrænser sagsbehandlerens

kendskab til barnet/den unge og dermed muligheden for at tilbyde relevante indsatser eller gribe ind i sager, hvor det kunne være nødvendigt. Ligeledes mindskes muligheden for, at den anbragte kan øve tilstrækkelig indflydelse på beslutninger om egne forhold, og endelig er det en udbredt erfaring, at mange anbragte ønsker en tættere kontakt med deres sagsbehandler (Børnerådet 2012; KREVI 2012a; KREVI 2012b).

Hensigten med dette projekt er ikke at erstatte de 'face-to-face' samtaler, som faktisk finder sted på anbringelsesstederne, men at bruge it til yderligere at styrke kontakten mellem anbragte børn/unge og deres kommunale sagsbehandlere. Ideen er således, at man ved hjælp af it (á la Skype og Face-time) kan forbedre forhold som kommunikation, kendskab og tillid mellem sagsbehandleren og barnet/den unge. I et videre perspektiv kan det indebære, at sagsbehandleren får et bedre beslutningsgrundlag, og at barnet/den unge får bedre mulighed for at ytre og dele erfaringer og synspunkter om egne forhold. Teledialog har således et potentiale for bedre opfølgingsarbejde og kan dermed bidrage til et godt match mellem anbringelsesindsats og den anbragte.

Teledialog vil i udgangspunktet være omkostningseffektiv, og man kan forestille sig en hyppigere kontakt, idet sagsbehandleren fysisk kan være placeret på sit kontor, men alligevel have en kvalificeret dialog med anbragte børn og unge i andre dele af kommunen eller andre egne af landet. Samtidig er it i udpræget grad en del af mange børns og unges hverdag, og de har derfor for manges vedkommende en naturlig tilgang til og forventning om, at også it-baserede kommunikationskanaler kan benyttes. Bl.a. derfor er nogle sagsbehandlere på eget initiativ begyndt at anvende telefon og SMS i kontakten med de anbragte f.eks. i forhold til mødeaftaler. Nogen systematisk brug eller udforskning af teknologiens muligheder og begrænsninger er der imidlertid ikke tale om.

Inspirationen til teledialog er hentet fra telemedicin, hvor patienter og sundhedspersonale kommunikerer over afstand ved hjælp af it (Mort et al. 2003; May et al. 2005). Lignende tiltag findes inden for bl.a. psykologisk konsultation (Barak et al. 2009) og inden for undervisningsområdet (Simpson 2002). Erfaringer herfra vil blive inddraget i projektet. For nærværende projekt er det imidlertid et særligt kendetegn, at der i tråd med den informationsvidenskabelige faglighed ikke anlægges et snævert fokus på en rent teknisk løsning, men udvikles et koncept som er socialt og organisatorisk integreret med en brugspraksis, hvor teknologien kun udgør ét, om end væsentligt, aspekt. Konceptet vil således udover tekniske forhold også afgrænse målgruppen, beskrive teledialogens styrker, svagheder og perspektiver samt formidle en række specifikke guidelines for teledialog.

Projektets forskningsdimension er kendetegnet ved en interesse for, hvordan ny teknologi designes og bruges i kommunikative, sociale og organisatoriske sammenhænge. Således indeholder informationsvidenskabelig forskning såvel en konstruktionsorienteret som en analytisk interesse. Den første viser sig i design- og systemudviklingsforskning, hvor man har interesseret sig for specifikke brugergruppers særlige vilkår. F.eks. var det en drivkraft i den skandinaviske systemudviklingstradition i 1980'erne, at forskningen skulle støtte svage faggrupper og perspektiver gennem udvikling af brugerbaseret it (Bjerknes et al. 1987; Greenbaum & Kyng 1991). Denne politiske opmærksomhed har været nedtonet i de senere år, men den har været stærkt medvirkende til, at der i dag findes en række metoder og tilgange, som sætter brugeren i centrum for teknologiudviklingen, og som derfor kan antages at bidrage væsentligt til udviklingen af it til udsatte og ekskluderede brugergrupper i en nutidig kontekst (Kyng 2010). En realisering af dette potentiale kræver imidlertid større viden om, hvordan velkendte designmetoder fungerer, og hvordan designideer og -objekter genereres og forandres i designarbejde med disse grupper (Greenbaum & Kyng 1991; Danholt 2005; Simonsen & Robertson 2012). Projektets udviklingsarbejde tillader netop en nærmere udforskning af disse spørgsmål.

Informationsvidenskabens analytiske del integreres i projektet gennem teorier og begreber, som undersøger it i relationer og netværk. I disse år er netop dette perspektiv blomstret i tilknytning til fremkomsten og udbredelsen af *Science and Technology Studies* (Jasanoff et al. 2001; Jensen et al. 2007). F.eks. er det fra postfænomenologiske og aktørnetværksteoretiske positioner blevet undersøgt, hvordan relationer mellem aktører i både kommunikative og organisatoriske kontekster medieres af teknologi og især it. Det vises her, hvordan teknologi ikke indgår som et neutralt redskab, men snarere medvirker til dannelsen af nye relationer ligesom eksisterende relationer og praksis forandres. Dette er bl.a. blevet formuleret i termer af artefakternes "politiske" eller "moraliske" agens (Latour, 1999; Latour & Venn 2002; Verbeek 2011). Indsigterne har givet anledning til tætte, detaljerede studier af afgrænsede cases, men samtidig er der også en interesse for at forbinde de mikrosociologiske studier til en bredere organisatorisk kontekst, som teknologien skal anvendes i, og som f.eks. er afgørende for, hvorvidt teknologien kan siges at virke (Berg 2001; Berg et al. 2003; Winthereik & Vikkelsø 2005). Selvom sådanne "relationsstudier" er veletablerede og er blevet udført i tilknytning til en række forskellige temaer (f.eks. sundhed), så står det sociale område endnu svagt i denne sammenhæng. Der mangler således konkret, empirisk viden om, hvordan teknologi kan medvirke til at danne nye relationer mellem f.eks. sagsbehandlere og anbragte, og hvordan deres forhold og praksis dermed forandres.

Projektets udviklingsdimension

Formål

Projektets udviklingsarbejde har følgende formål:

- Der vil blive udviklet et koncept, som understøtter anvendelsen af it i *teledialog* mellem sagsbehandlere og anbragte børn og unge. Konceptet vil beskrive teknologiske, faglige, organisatoriske og kommunikative aspekter ved dialogen samt opstille en række guidelines, som kan understøtte en hensigtsmæssig brug.

Projektet vil være til direkte gavn for de deltagende anbragte børn/unge, idet de igennem teledialog vil få en tættere relation til deres sagsbehandler og et mere reflekteret forhold til egen livssituation og dermed mulighed for forbedring af denne. Det er forhåbningen, at teledialog kan styrke tilliden og kendskabet mellem parterne og i et videre perspektiv understøtte en højere grad af inddragelse af barnet/den unge samt tilvejebringe et bedre beslutningsgrundlag for sagsbehandlere og den kommunale forvaltning.

Projektet vil også være til gavn for anbragte, som ikke har deltaget i selve udviklingsarbejdet. Således vil konceptet blive formidlet i både en grundig evalueringsrapport og en kort, pædagogisk guide. Dertil kommer formidling ved workshops og konferencer. Formidlingen vil muliggøre, at ikke-deltagende kommuner kan iværksætte teledialog.

Udviklingsdelens teknologiske platform og metode

Udviklingsarbejdet vil tage udgangspunkt i eksisterende, forholdsvis billige teknologier, der evt. vil blive suppleret med de muligheder, som smartphones og tablets tilbyder. Det har den fordel, at der for kommunerne vil være tale om en ressourcelet aktivitet, ligesom teknologierne vil være velkendte for mange sagsbehandlere og børn/unge. Disse forhold vil understøtte, at teledialog, efter projektets afslutning, kan vinde indpas i den kommunale praksis. Hvilke specifikke teknologier, der skal bruges, hvilken specifik brugergruppe de skal rettes i mod, og hvordan de konkret skal bruges, vil blive afklaret i dialog med sagsbehandlere og anbragte børn/unge, og vil være en del af projektets udviklingsarbejde.

Udviklingsprocessen vil primært blive drevet af eksperter med særlig viden om området for udsatte børn og unge i samarbejde med eksperter i *Participatory Design* af it. Netop inddragelse af sagsbehandlere og anbragte børn/unge er helt centralt for udviklingsarbejdet (Warming 2013). De primære brugergrupper, sagsbehandlere og anbragte børn/unge, inviteres såle-

des til at deltage i en refleksion over og udvikling af deres indbyrdes relationer og praksis. Sekundære brugergrupper som den kommunale forvaltning, familie og anbringelsessteder vil også blive inddraget, dog i mindre udstrækning.

Projektet vil anvende begreber og metoder udviklet inden for *Participatory Design*, hvilket sikrer, at teledialogen designes med udgangspunkt i brugernes hverdag, men dog samtidig på en måde, der åbner mulighed for udvikling af eksisterende organiseringsformer og rutiner (Ehn 1988; Halskov & Brodersen forthcoming). Udgangspunktet vil være en etnografisk baseret forståelse af eksisterende praksis med særligt fokus på relationen mellem sagsbehandlere og anbragte. Ud fra denne forståelse iværksættes en proces, som vekselvirker mellem først idégenerering/udvikling og dernæst afprøvning og vurdering. Erfaringerne fra afprøvningen bringes ind i en ny runde idégenerering og udvikling og så fremdeles i et antal iterationer (Boehm 1988).

Evaluering af teledialog

Erfaringerne fra udviklingen og afprøvningen af teledialog vil blive analyseret og grundigt beskrevet i en evalueringsrapport. Det er ikke muligt inden for projektets tidsramme at måle eventuelle langsigtede effekter af teledialogen, men dette kan være en opgave for et efterfølgende arbejde.

Evalueringen vil med udgangspunkt i den eksisterende "dialogpraksis" stille følgende hovedspørgsmål:

1. Hvordan opleves teledialog af hhv. sagsbehandlere og unge? Hvilke fordele og hvilke ulemper har den?
2. Hvilke forudsætninger (organisatoriske, tekniske, kompetencemæssige etc.) må være tilstede for en succesfuld teledialog?
3. Hvordan kan målgruppen for teledialog afgrænses (f.eks. alder, livshistorie og den anbragtes aktuelle situation)?
4. Hvilke forhold kan teledialogen berøre? Er nogle forhold for problematiske eller intime til at kunne håndteres i den teknologisk medierede kommunikation?

Evalueringsprocessen og dataindsamlingen vil blive koordineret på tværs af projektets dele. Fælles for udviklingsarbejdet, evalueringen og forskningen er således, at dataindsamlingen vil blive baseret på kvalitative metoder som semistrukturerede interview (Kvale & Brinkmann 2009) og deltagerobservation (Kristiansen & Krogstrup 1999). Der vil blive udført interview og observationer ved processens begyndelse med henblik på en afdækning af arbejdsituation (sagsbehandlere) og livssituation (anbragte). I den forbindelse ind-

hentes viden om hyppigheden og kvaliteten af den eksisterende dialog. En tilsvarende dataindsamling vil blive udført ved projektets afslutning for dermed at blive i stand til at foretage en kvalitativ vurdering af den forandring, som indstiftes med teledialog.

Det er ikke muligt at interviewe alle implicerede aktører flere gange, men der vil blive udført i alt omkring 70 interviews og omkring 40 timers observation. Interviewpersoner og observationssituationer udvælges ud fra et variationskriterium. Hertil kommer et mindre antal interview med personer ansat på anbringelsessteder, forvaltningspersoner og evt. pårørende. Endelig vil de workshops, som bliver etableret som led i udviklingsarbejdet, blive dokumenteret.

Det indsamlede materiale vil blive kodet og analyseret efter principper beskrevet i tilknytning til Grounded Theory (Glaser & Strauss 1967; Clarke 2005). Dermed sikres en grundig og systematisk databehandling, som resulterer i en empirisk funderet forståelse af udvikling og brug af teledialog. Analyseprogrammet Nvivo vil blive anvendt i analysearbejdet.

Formidling

Formidling vil spille en væsentlig rolle for projektet:

- Projektets resultater vil løbende og efter projektets afslutning blive formidlet og diskuteret med de deltagende sagsbehandlere og børn/unge.
- Der vil blive udfærdiget en grundig evalueringsrapport (se ovenfor), som vil være frit tilgængelig på nettet.
- Det udviklede koncept vil blive beskrevet i en lettilgængelig guide, som vil kunne hentes gratis på nettet.
- Der vil blive afholdt 1-2 inspirationsworkshops rettet mod interesserede, der ikke har deltaget i konceptudviklingen, men er interesseret i at igangsætte teledialog.

Projektets forskningsdimension

Formål

Der vil i nær tilknytning til det konkrete udviklingsarbejde blive etableret informationsvidenskabelig forskning, som vil besvare følgende spørgsmål til henholdsvis designprocessen og brugen af teledialog:

- Designproces:
 - Hvordan kan man tilrettelægge designprocesser, som sigter på inklusion af udsatte og ekskluderede grupper?

- Hvorledes opstår ideerne til det endelige koncept for teledialog gennem et samarbejde mellem børn/unge og sagsbehandlere?
- Hvilke (organisatoriske, juridiske, tekniske etc.) rammer og begrænsninger (*constraints*) findes i denne form for designproces, og hvilken indflydelse har disse begrænsninger på det endelige koncept?
- Brug:
 - Hvilke forskydninger i relationerne mellem sagsbehandlere og anbragte og evt. andre aktører (f.eks. anbringelsessteder og familier) medfører teledialog?
 - Hvilke nye *konfigurationer* af f.eks. *sagsbehandlararbejde, anbragt og udsat* opstår i tilknytning til teledialog?
 - Hvordan kan den specifikke case (teledialog mellem sagsbehandlere og anbragte børn/unge) forbindes til en bredere ambition om at inkludere sårbare og udsatte grupper? Hvilke muligheder og udfordringer er der knyttet til en sådan ambition?

Forskningsfelter og -begreber

Ud fra et designperspektiv er udviklingen af teledialog et tydeligt eksempel på dét, der i de senere år er blevet benævnt interaktionsdesign (Löwgren & Stolterman 2004). Som betegnelsen antyder, samler bestræbelserne sig ikke i første omgang om at designe it-redskaber, men om at designe interaktion mellem aktører. Til dette formål anvendes ofte metoder og teknikker som f.eks. mock-ups og prototyping, der er udviklet til at sikre brugerperspektivernes tilstedeværelse i designprocessen (Greenbaum & Kyng 1991). Disse metoder har været anvendt inden for en række områder, men udviklingen af teledialog giver imidlertid mulighed for at indhente viden om, hvordan interaktionsdesign kan forløbe med udsatte og sårbare brugergrupper. Et centralt spørgsmål er således, hvordan og i hvilken udstrækning velkendte designmetoder og -teknikker kan anvendes i forhold til disse grupper. Besvarelsen af dette spørgsmål, vil være et vægtigt bidrag til designfeltet.

Samtidig medfører de anbragte børn/unges placering i en kompleks juridisk, social og personlig situation, at opmærksomheden må rettes i mod, hvordan designideer genereres og transformeres i processen. Eksisterende designmetoder har således fokus på brugernes artikulationer af fremtidige brugssituationer, men det er tydeligt, at designprocessen i dette tilfælde foregår i en kontekst (udsathed, journaliseringspligt, ressourceknaphed, begrænsede it-kompetencer, juridisk og social kontekst etc.), som kan begrænse designideerne og omforme dem i løbet af processen. En opmærksomhed overfor disse *constraints* er nødvendig i forhold til den konkrete udvikling af

teledialog, men forskningsmæssigt findes også et interessant bidrag til udviklingen af interaktionsdesign. Tidligere blev designkonteksten f.eks. formuleret i en konfliktterminologi, hvor arbejdsgivere og arbejdstagere stod overfor hinanden, men i dag er billedet mere nuanceret, og der er opstået en analytisk interesse for at undersøge, hvordan *constraints* medvirker til, at ideer udvikles og transformeres (Halskov & Dalsgaard 2007). Udviklingen af teledialog indeholder et væsentligt potentiale for at bidrage til denne interesse.

I et brugsperspektiv kan teledialog betragtes som en ny form for kommunikation inden for området for udsatte børn og unge. Indtil nu har kommunikationen mellem kommunale sagsbehandlere og anbragte været yderst begrænset, og den, der har eksisteret, har for langt størstedelens vedkommende haft form som 'face-to-face' kommunikation. I teledialogen medieres kommunikationen af it, hvilket indeholder mulighed for markant forandrede relationer mellem de involverede parter. Det drejer sig især om relationen mellem anbragte og sagsbehandlere, men også i en bredere forstand f.eks. mellem anbragte og anbringelsessteder. Samtidig er det muligt, at teledialog kan igangsætte en øget refleksion og forandret selvopfattelse hos den anbragte; altså at teledialogen har subjektdannende kvaliteter og konsekvenser – positive såvel som negative (Gomart & Hennion 1999).

Dette giver anledning til en undersøgelse af, hvordan it indgår i og transformerer relationerne mellem de implicerede aktører. Undersøgelsen vil især være inspireret af postfænomenologiske og aktørnetværksteoretiske begreber om teknologisk mediering, som bl.a. har været anvendt i undersøgelser af telemedicin (Willems 2000; Mort & May 2003). Den umiddelbare antagelse er i forlængelse heraf, at indførelsen af ny teknologi vil understøtte bestemte former for relationsdannelse, men også gør andre former vanskeligere. F.eks. kan man forestille sig, at teledialog styrker relationen til sagsbehandleren, men svækker relationen til anbringelsesstedet eller den biologiske familie. Dette vil i givet fald være ikke-intenderede side-effekter, som det er vigtigt at få belyst.

Samtidig indeholder teoridannelserne en opmærksomhed overfor, at interaktionen mellem aktører medfører, at disse konfigureres på nye måder (Haraway 1997). Konfiguration betegner således en overskridende proces, hvor gængse forståelser udfordres eller nedbrydes. Forandrede relationer kan dermed medføre, at f.eks. *udsat*, *inklusion* eller *sagsbehandlerarbejde* får nye betydninger og vil blive praktiseret på nye måder.

Valget af postfænomenologi og aktørnetværksteori medfører, at den relationsforandring, som teledialogen medfører, kun kan afdækkes gennem grundige, etnografiske undersøgelser. Et metodisk diktum er, at aktørerne skal følges nøje med henblik på at forstå de forskydninger, som teknologien medfører (Latour 1987). Men heri ligger også, at undersøgelsen ikke begræn-

ses til den specifikke brug, men følger implikationerne til den bredere sociale og organisatoriske sammenhæng, som dialogen foregår i.

Projektet vil supplere den tætte undersøgelse af design og brug af teledialog med en bredere, humanistisk refleksion over nogle af de grundantagelser, som teledialog og beslægtede initiativer hviler på. Med udgangspunkt i bl.a. begrebet om *governmentality* kan man betragte sådanne initiativer som en bestræbelse på at håndtere eller "styre" udsathed og sårbarhed (Miller & Rose 2008; Dean 2006). Refleksionen rejser følgende spørgsmål: (1) Hvilke forventninger om kompetent handlen og forståelse af egen situation stilles til den anbragte og til sagsbehandleren gennem sådanne initiativer? (2) Hvilke monitorerings- og styringsmekanismer muliggøres ved teledialog og med hvilke konsekvenser? Dermed lægges op til en bredere diskussion af, hvor tæt velfærdsstaten kan og skal følge individet samt hvilke fordele og ulemper, der er forbundet med denne monitorering.

Forskningsdelens metode

Som nævnt vil forskningsdelen dele empirisk materiale med udviklingsdelen (se beskrivelsen af denne). Der vil således ikke være tale om, at hver del udfører egne interviews og observationer, men at disse koordineres mellem delene. Således vil også forskningen, i tråd med den informationsvidenskabelige tradition, anvende velkendte etnografiske og kvalitative metoder i undersøgelsen af den eksisterende og den teledialogiske praksis, og derved identificere de forskydninger, som teledialogen medfører.

Særligt for forskningsdelen er imidlertid, at den også vil betragte udviklingen af teledialog som en serie af designinterventioner, hvor forskellige designobjekter bringes i anvendelse med henblik på at visualisere og reflektere over den kommende brugssituation. Anvendelsen af disse objekter vil bl.a. blive dokumenteret ved hjælp af video med henblik på en analyse af deres anvendelighed i designprocesser med udsatte brugergrupper (Suchman & Trigg 1991; Heath & Luff 2000). Endelig vil etableringen af den bredere samfundsmæssige og historiske kontekst kræve dokumentstudier af bl.a. evalueringsrapporter, telemedicinsk forskning og andet materiale, som beskriver inklusionsprocesser ved hjælp af it.

Publikationer

Forskningsresultaterne vil blive publiceret således:

- 8 præsentationer på nationale og internationale konferencer. Relevante konferencer vil være *EASST*, *4S*, *PD* samt konferencer af en mere socialfaglig karakter.

- 8 artikler med peer-review, fortrinsvis i internationale tidsskrifter. Relevante tidsskrifter vil bl.a. være *Evaluation; Science, Technology, and Human Values; Co-Design Journal* og *Design Issues*.

Aktiviteter og tidsplan

Som det fremgår af nedenstående, udføres de fleste aktiviteter i et samarbejde mellem forskning og udvikling. Nogle aktiviteter "tilhører" dog enten forsknings- eller udviklingsdelen. Samarbejdet understøttes bl.a. af, at projektets post doc. deltager aktivt i udviklingsdelen.

	Fælles	Forskningsdel	Udviklingsdel
Nov – Jan (2013-2014)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektgruppemøde (start-up) • Planlægningsmøde med kommuner • Etablere hjemmeside • Kalenderplanlægning • Beskrivelse af mulige it-løsninger • Afdække juridiske rammer • Udarbejde samtykkeerklæringer, fortrolighedserklæring etc. • Kontakt til følgegruppe og samarbejdspartnere • Indhente brugbare erfaringer fra ind- og udland 		
Feb-Apr (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • Observations- og interviewundersøgelse af eksisterende praksis • Workshop med sagsbehandlere bl.a. med henblik på afgrænsning af brugergruppe • Løbende organisering og analyse af det indsamlede materiale 	<ul style="list-style-type: none"> • Studier af relevant forskningslitteratur • Identificere og indhente materiale om beslægtede initiativer 	
Maj-Jul (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • Interviewe anbragte • Løbende organisering og foreløbig analyse af det indsamlede materiale • Anskaffe og klargøre it 	<ul style="list-style-type: none"> • Studier af relevant forskningslitteratur • Validering af indsamlet materiale 	

Aug – okt (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • Første afprøvningsrunde • 1 workshop med sagsbehandlere + 1 workshop med anbragte med henblik på erfaringsopsamling samt videreudvikling og justering af koncept • Løbende organisering og foreløbig analyse af det indsamlede materiale 	<ul style="list-style-type: none"> • Studier af relevant forskningslitteratur • Undersøge beslægtede initiativer 	
Nov - jan (2014)	<ul style="list-style-type: none"> • Anden afprøvningsrunde • 1 workshop med sagsbehandlere + 1 workshop med anbragte med henblik på erfaringsopsamling samt videreudvikling og justering af koncept • Løbende organisering og foreløbig analyse af det indsamlede materiale 	<ul style="list-style-type: none"> • Studier af relevant forskningslitteratur • Undersøge beslægtede initiativer 	
Feb- apr (2014/2015)	<ul style="list-style-type: none"> • Tredje afprøvningsrunde • 1 fælles workshop med sagsbehandlere og anbragte med særligt fokus på endelig implementering • Løbende organisering og foreløbig analyse af det indsamlede materiale 	<ul style="list-style-type: none"> • Igangsætte forskningsanalyser 	
Apr - Jun (2015)	<ul style="list-style-type: none"> • Afsluttende dataindsamling 	<ul style="list-style-type: none"> • Forskningsanalyse 	
Jul-Sep. (2015)		<ul style="list-style-type: none"> • Forskningsanalyse • Artikelskrivning • Konferencepræsentation 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse af materiale med henblik på evaluering • Evalueringsrapport påbegyndes
Sep-Nov. (2015)		<ul style="list-style-type: none"> • Artikelskrivning • Konferencepræsentation 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse • Evalueringsrapport
Nov – Januar (2015-2016)		<ul style="list-style-type: none"> • Konferencepræsentation • Artikelskrivning 	<ul style="list-style-type: none"> • Evalueringsrapport • Udarbejdelse af inspirationskatalog

Organisering

For at sikre det samlede projektets fremdrift og integration, vil der blive ansat en post.doc., som vil arbejde på tværs af de opstillede forskningsspørgsmål samt bidrage til udviklings- og evalueringsdelen. En gruppe seniorforskere med særlig ekspertise i forskningsdelens perspektiver og begreber vil engagere sig aktivt i projektet og publicere videnskabeligt samt i sammenhænge rettet mod kommunale beslutningstagere og relevante faggrupper.

- Projektet udføres i et samarbejde mellem Aarhus Universitet og KORA. Det placeres ved Aarhus Universitet.
- KORA vil være ansvarlig for projektets udviklingsdel herunder evalueringen. KORAs deltagelse sikrer ekspertise inden for området for udsatte børn og unge. KORA har således udarbejdet en række relevante analyser (f.eks. KREVI 2010, 2011, 2012), og har et stærkt netværk til kommuner og centraladministration. Samtidig har KORA stort metodekendskab og udstrakt erfaring med evaluering og formidling til projektets målgruppe.
- Fra Aarhus Universitet deltager forskere fra Informationsvidenskab og specifikt *Participatory Information Technology* og *Center for Science-Technology-Society studies*. Dermed sikres ekspertise inden for deltagende designprocesser, interaktionsdesign, computermedieret kommunikation, it som styringsteknologi, it i organisationer og forskningsmetode. Begge forskningsmiljøer er internationalt anerkendte og har et udstrakt netværk i både ind- og udland.
- Personer med særlig ekspertise inden for iterative designprocesser vil blive ansat til at assistere i udviklingsprocessen bl.a. med henblik på valg af teknologi. Om muligt findes disse personer blandt dygtige studerende eller forskningsassistenter fra forskningsmiljøet *Participatory Information Technology*, alternativt ansættes eksterne konsulenter med informationsvidenskabelig baggrund.
- Følgende kommuner har givet tilsagn om deltagelse i projektet: Aarhus, Herning, Horsens, Norddjurs, Randers, Silkeborg, Viborg og København. Kommunernes deltagelse sikrer, at konceptet udvikles på baggrund af praksisviden og de problemer og ønsker, som findes i sagsbehandleres og anbragtes hverdag. Dermed øges sandsynligheden for, at det udviklede koncept findes relevant og brugbart. Fra hver

kommune deltager 1-3 sagsbehandlere og et tilsvarende antal anbragte børn/unge. Kommunerne betaler selv lønudgifter til sagsbehandlere.

- Professor Hanne Warming, RUC deltager i projektet som sparringspartner. Warming har stor ekspertise inden for projektets område. Både projektets udviklings- og forskningsdel vil blive diskuteret med Warming på selvstændige møder.

Der er nedsat en følgegruppe, som vil bidrage til projektets kvalitet og fremdrift. Gruppen indeholder repræsentanter med dyb indsigt i: 1) anbragte børn og unges særlige vilkår; 2) forskning inden for området samt 3) anbringelsesstedernes vilkår og udfordringer. Følgende personer har takket ja til at deltage i følgegruppen:

- Lisbeth Zornig Andersen, Huset Zornig
- Simon Østergaard Møller, Metodecenteret, Region Midt.
- Malene Møller Lauritsen, Baglandet.
- Ole Graversen, Fårupgård Ungecenter

Gruppemedlemmerne vil blive brugt aktivt som sparringspartnere og oplægsholdere. Opstår der behov for yderligere kompetencer vil gruppen blive udvidet.

Projektdeltagere

Peter Lauritsen: Lektor, ph.d. i informationsvidenskab, Aarhus Universitet. Leder af Center for Science & Technology Studies, Aarhus Universitet og leder af forskningsprojektet Surveillance in Denmark. Har skrevet ph.d., om design af it til personer med psykiatriske lidelser, og har publiceret ekstensivt om problemstillinger relateret til Science & Technology Studies. Peter Lauritsen har stor erfaring med forsknings- og projektledelse og har bl.a. gennemført Research Management Course v. CBS/SIMI. Peter Lauritsen vil være projektleder på det samlede projekt samt på forskningsdelen.

Stinne Højer Mathiasen: Seniorprojektleder, ph.d. KORA - Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning. Har i flere år analyseret det specialiserede socialområde, særligt kommunernes udfordringer på området for udsatte børn og unge. Analyserne har haft stor gennemslagskraft på både statsligt og kommunalt niveau. Stinne Højer Mathiasen er både teoretisk og empirisk velbevandret inden for evalueringsfeltet og har stor erfa-

ringer i interdisciplinært samarbejde samt procesledelse. Hun har gennemført Research Management Course v. CBS/SIMI og har ofte arbejdet som projektleder og -koordinator. Stinne Højer Mathiasen vil være projektleder på udviklingsdelen og evalueringen af teledialog.

Lars Bo Andersen, cand it, ph.d.-studerende. Ph.d.-afhandlingen undersøger brugen af it til social forandring og empowerment i udviklingsarbejde med et teoretisk udgangspunkt i Science & Technology Studies. Afhandlingen færdiggøres i oktober 2013. Lars Bo Andersen er uddannet i informationsvidenskab og har haft fuldtidsjob som programmør og it-designer. Hans kompetencer muliggør således, at han kan spille en aktiv rolle i både udviklings- og forskningsdel. Lars Bo Andersen er tiltænkt ansættelsen som post doc.

Leif Olsen, seniorforsker, cand.scient.soc., ph.d., KORA - Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Leif Olsen har knap 20 års erfaring med forskning og undervisning i evaluering indenfor særligt social-, uddannelses- og sundhedsområdet i kommuner og regioner. Han har bidraget til metodebøger om evalueringer og undervist kandidatstuderende i evaluering på Københavns Universitet i en længere årrække. Leif Olsen har i en treårig periode, som konsulent i Socialstyrelsen, samarbejdet med kommuner om evaluering og implementering af nye metoder på handicapområdet.

Peter Danholt, lektor, ph.d., Aarhus Universitet. Har bl.a. forsket i udvikling og anvendelse af sundhedsteknologi og organisatoriske praksisser samt i dagligdags praksisser af kronisk lidelse og den gensidige konstruktion af lidelse og subjektivitet. Underviser på den europæiske masteruddannelse i STS (ESST), næstformand i DASTS (Danish Association for Science and Technology Studies), koordinator for arbejdsgruppen STS-studier i regi af Center for Sociologiske Studier ved Aarhus Universitet (CESAU).

Kim Halskov, professor i interaktionsdesign på Institut for Æstetik og Kommunikation samt co-director af Centre for Participatory IT – begge Aarhus Universitet. Forskningsområder: Design processer, participatory design, interaktionsdesign, innovationsprocesser, og kreative processer.

Etik

Projektets udviklings- og forskningsarbejde vil blive udført med respekt for de aktører, der involveres i arbejdet. Især i forhold til de anbragte børn/unge vil der blive taget forholdsregler, som sikrer, at deres medvirken ikke kom-

promitterer deres integritet eller på anden måde har negative implikationer for deres liv og dagligdag:

- *Informeret samtykke:* Anbragte børn/unge, der inviteres til at deltage i projektet vil, såvel skriftligt som mundtligt, blive grundigt informeret om projektet. Det vil blive fremhævet, at deltagelse er frivillig, og at et nej til deltagelse ikke vil have negative konsekvenser. Det vil også blive fremhævet, at de til hver en tid kan meddele, at de ønsker at udtræde af projektet, uden at dette vil have negative konsekvenser for dem.
- *Tavshedspligt og anonymitet:* Det vil blive indskærpet overfor samtlige deltagere, at de ikke må videregive personlige informationer. Der vil i den forbindelse blive udfærdiget en tavshedserklæring, som alle forskere og konsulenter skal underskrive. Projektet vil desuden blive anmeldt til Datatilsynet.
- *Bistand:* Skulle deltagelse medføre, at børn/unge under forløbet har behov for en samtale om deres livssituation vil de blive tilbudt en sådan. Samtalerne udføres af ansatte ved Baglandet, som også vil fungere som rådgivere under projektførelsen. Der er afsat et betydeligt beløb i budgettet til dette formål. Aftale er indgået.

Referencer

- Barak, Azy; Klein, Britt & Proudfoot, Judith G. (2009). Defining Internet-Supported Therapeutic Interventions. *Annual Behavioral Medicine*, 38(4), 4-17.
- Berg, M., Aarts, J., & van der Lei, J. (2003). ICT in health care: sociotechnical approaches. *Methods of Information in Medicine*, 42(4), 297-301.
- Berg, M. (2001). Implementing information systems in health care organizations: myths and challenges. *International journal of medical informatics*, 64(2-3), 143-156.
- Bjerknes, G., Ehn, P., & Kyng, M. (1987). *Computers and democracy: a Scandinavian challenge*. Brookfield: Avebury.
- Boehm, Barry W. (1988) A Spiral Model of Software Development and Enhancement, *Computer*, IEEE, pp. 61-72.
- Børnerådet, 2012: De prøver at gøre det så normalt som muligt, København: Børnerådet.
- Clarke, A. (2005). *Situational Analysis: Grounded theory after the postmodern turn*. Thousands Oaks: SAGE.
- Danholt, P. (2005). Prototypes as performative. In *Proceedings of the 4th decennial conference on Critical computing: between sense and sensibility*, pp. 1-8.
- Ehn, P. (1988): *Work-Oriented Design of Computer Artifacts*. Stockholm: Arbetslivscentrum.

- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for qualitative research*. New Yprk: Aldine de Gruyter.
- Gomart, E., & Hennion, A. (1999). *A sociology of attachment: music amateurs, drug users*. In J. Law & J. Hassard (Eds.), *Actor network theory and after*. Oxford: Blackwell.
- Greenbaum, J., & Kyng, M. (1991). *Design at work : cooperative design of computer systems*. Hillsdale: Erlbaum Associates.
- Halskov, K. & Dalsgård, P: The Emergence of Ideas: The interplay between sources of inspiration and emerging design concepts. *Journal of CoDesign*, vol 3 no 4 (185 – 211) 2007.
- Halskov, K. & Brodersen, N.: The Diversity of Participatory Design Research Practice. Forthcoming.
- Haraway, D. J. (1997). *Modest_Witness@Second_Millennium.FemaleMan_Meets_Onco-Mouse: Feminism and Technoscience*. New York: Routledge.
- Heath, C. & Luff, Paul (2000): *Technology in Action*. Cambridge: Cambridge University press.
- Jasanoff, S., Markle, G. E., Peterson, J. C., & Pinch, T. J. (Eds.). (2001). *Handbook of Science and Technology Studies* (Revised.). Thousand Oaks: Sage.
- Jensen, C., Lauritsen, P., & Olesen, F. (2007). *Introduktion til STS: science, technology, society*. København: Hans Reitzel.
- KREVI, 2010. 'Tilbud og udgifter til udsatte børn og unge: Danmark i forhold til Sverige og Norge i 2002-2008'. Rapport. Aarhus: KREVI.
- KREVI, 2012a: Den svenske model: Et første nærbillede af den svenske praksis på området for udsatte børn og unge, Aarhus: KREVI.
- KREVI, 2012b: "Tæt på en svensk kommune: Inspiration fra Borås kommune på området for udsatte børn og unge, Aarhus: KREVI
- Kristiansen, Søren & Krogstrup, Hanne Kathrine (1999): *Deltagende Observation*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Kyng, M. (2010). Bridging the Gap Between Politics and Techniques: On the next practices of participatory design. *Scandinavian Journal of Information Systems*, 22(1).
- Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2009). *Interview. Introduktion til et håndværk*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Latour, Bruno (1987). *Science in Action. How to follow scientists and engineers through society*. Cambridge: Harvard University Press.
- Latour, Bruno. (1999). *Pandora's hope : essays on the reality of science studies*. Cambridge: Harvard University Press.
- Latour, B., & Venn, C. (2002). Morality and Technology: The End of the Means. *Theory, Culture & Society*, 19(5-6), 247–260.
- Löwgren, Jonas & Erik Stolterman. 2004. *Thoughtful Interaction Design: A Design Perspective on Information Technology*. Cambridge: The MIT Press.
- May, C., Finch, T., Mair, F., & Mort, M. (2005). Towards a wireless patient: chronic illness, scarce care and technological innovation in the United Kingdom. *Social Science & Medicine*, 61(7), 1485–1494.
- Miller, P., & Rose, N. (2008). *Governing the Present: Administering Economic, Social and Personal Life*. Cambridge: Polity: Press.
- Mort, M., May, C. R., & Williams, T. (2003). Remote Doctors and Absent Patients: Acting at a Distance in Telemedicine? *Science, Technology, & Human Values*, 28(2), 274–295.
- Simonsen, J., Robertson, T. (Eds) (2012): *Handbook of Participatory Design*. New York: Routledge.

- Simpson, Ormond. (2002). *Supporting Students in Online, Open and Distance Learning*. Second Edition. London: Kogan Page.
- Suchman, Lucy & Trigg, R. (1991): Video as a Medium for Reflection and Design. In Greenbaum, J. & Kyng, M: *Design at Work. Cooperative Design og Computer Systems*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum.
- Roine, R., Ohinmaa, A., & Hailey, D. (2001). Assessing telemedicine: a systematic review of the literature. *Canadian Medical Association Journal*, 165(6), 765–771.
- Verbeek, P.-P. (2011). *Moralizing Technology: Understanding and Designing the Morality of Things*. Chicago: University Of Chicago Press.
- Warming, H. (ed.) (2013). *Citizenship, participation and trust in children's lives*. I *Citizenship, participation and trust in children's lives*. London: Palgrave Macmillan.
- Willems, D. (2000). Managing one's body using self-management techniques: practicing autonomy. *Theoretical medicine and bioethics*, 21(1), 23–38.
- Winthereik, B. R., & Vikkelsø, S. (2005). ICT and Integrated Care: Some Dilemmas of Standardising Inter-Organisational Communication. *Computer Supported Cooperative Work (CSCW)*, 14(1), 43–67.